

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Всеукраїнська громадська організація
«Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»**

**МАТЕРІАЛИ ТРЕТЬОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

9-11 жовтня 2019 року

м. Дніпро, Україна

компонентов механизма процессинга пре-рРНК и формированию в ядрышках зрелых компонентов, необходимых для активного биогенеза рибосом, обусловленного высокими цитоплазматическими потребностями растущих клеток в биосинтезе белка.

ВПЛИВ ТЕХНОГЕННОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ СТАТЕВОЇ СИСТЕМИ ДРІБНИХ ССАВЦІВ В УМОВАХ ПРИДНІПРОВСЬКОГО РЕГІОНУ

О.А. Земляний

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
м. Дніпро, Україна

alex.dnipro@i.ua

Проблема забруднення навколишнього середовища промисловими викидами продовжує залишатися актуальною та перспективною для наукових досліджень. На жаль, Придніпровський регіон і його надзвичайно трансформовані техногенним забрудненням екосистеми продовжують катастрофічно потерпати від дії шкідливих чинників промислових підприємств, насамперед викидів важких металів. З метою вивчення впливу промислового забруднення на показники статеві системи дрібних ссавців як найбільш зручних біологічних об'єктів-біоіндикаторів були досліджені представники фонових видів (хатня миша та лісова миша) з різних за ступенем техногенного навантаження та трансформації біогеоценозів нашої області. Як контрольні екосистеми використовувалися біогеоценози Дніпровсько-Орільського заповідника. Досліджувалися відносна й абсолютна вага сім'яників для декількох розмірно-вікових груп тварин (цьогорічок і тварин, які перезимували).

Проведені дослідження встановили, що у лісової миші максимальні показники зафіксовані у тварин з імпактних біогеоценозів порівняно з аналогічними показниками з контрольних територій. Така тенденція простежується як для молодшої, так і для старшої вікової групи і свідчить про загальне збільшення відносної ваги цього органа в умовах впливу техногенного забруднення. Так, у цьогорічок відбувається збільшення відносної та абсолютної ваги у тварин із середньо трансформованих біогеоценозів. Абсолютна вага збільшується в 1,6–2,0 рази у цьогорічок та у 1,4–1,56 рази у тварин, що перезимували, тоді як відносна вага збільшується в менших показниках. У цьогорічок у 1,5–1,9 рази, а у тварин, які перезимували, –

збільшення всього в 1,2–1,7 раза у тварин із різних середньо трансформованих біогеоценозів.

Трохи інша закономірність спостерігається у тварин із сильно забруднених екосистем. Абсолютна вага сім'яників збільшується усього в 1,2–1,4 раза. Така сама ситуація і для тварин, що перезимували (збільшення в 1,1–1,3 раза). Відносна вага у цюгорічок збільшується в 1,1–1,3 раза. Аналогічна ситуація і для тварин, які перезимували.

В іншого фонового виду – хатньої миші – простежується схожа тенденція. У тварин із техногенно забруднених біогеоценозів збільшується абсолютна вага сім'яників і відносний показник цього органа. Це спостерігається у перезимованих, дорослих тварин. У цюгорічок показники зменшуються в 1,1–1,3 раза у тварин сильно забруднених територій порівняно з аналогічними показниками тварин із середньо трансформованих територій.

Таким чином, проведені дослідження дають можливість стверджувати, що під впливом техногенного забруднення відбувається збільшення відносної та абсолютної ваги деяких органів, що, вочевидь, свідчить про адаптацію тварин до перебування на забруднених територіях і проживання в умовах значного техногенного пресу. У статевій системі ссавців це проявляється у збільшенні розмірів сім'яників, що може трактуватися як реакція на можливе зменшення їх функціональної спроможності. Водночас у тварин із сильно забруднених, імпактних біогеоценозів спостерігаємо зворотну тенденцію – зменшення ваги сім'яників (порівняно з тваринами з екосистем із середнім ступенем трансформації). Така тенденція може свідчити про втрату адаптивної резистентної спроможності організму в умовах граничних норм забруднення екосистеми та деяку деградацію функціональності досліджуваного органа й організму загалом.

HEPATIC MICROCIRCULATION AND ITS ROLE IN DEVELOPMENT OF PATHOLOGICAL CHANGES OF THE LIVER IN EXPERIMENTAL ACUTE PANCREATITIS

D.Yu. Zinenko, I.V. Tverdokhlib

SI «Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine»

d.zinenko0606@gmail.com

Background. The development of acute pancreatitis is not limited to isolated damage to the pancreas. After creating models of acute pancreatitis using various substances that enhance the secretion of the gland, have a toxic or local activating